

О. Недзвецька (Львів, УКРАЇНА)

АНІМАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Інститут сталого розвитку ім. В. Чорновола, Національний університет

«Львівська політехніка», 79013 Львів, вул. С. Бандери, 12,

електронна пошта: nedzvetska.olga@gmail.com

Світ невинно рухається вперед і неможливо зупинити розвиток людства у цьому процесі. В умовах численних криз і проблем у суспільства виникає нагальна потреба в постійному пошуку нових та особливих шляхів розвитку. Однією із таких теорій, що у своєму стержні містить різнобічний розвиток людини, збереження її природного оточення, а у домінанті забезпечує задоволення економічних інтересів є концепція сталого розвитку. Такий всебічно збалансований розвиток повинен забезпечити взаємодію суспільства, економіки та природного середовища, задовольнити потреби не тільки нинішніх а й майбутніх поколінь, і не ставити під загрозу можливість наступних поколінь у задоволенні свої потреб.

На початку ХХІ століття туризм характеризуємо як вид економіки, що розвивається стрімко і динамічно, випереджає за темпами зростання доходів інші галузі. Феномен туризму полягає у тому, що в його основі лежить задоволення фізіологічних потреб людини та її потягу до пізнання навколишнього світу. Розвиток туризму в економіці України й на регіональному рівні є дуже актуальним, оскільки завдяки саме туристичній діяльності можна покращити соціально-культурну ситуацію в цілому. Стратегічна мета концепції сталого розвитку – збереження постійного процесу розвитку галузі, який задовільняє потреби туристів та приймаючого регіону на основі ефективного управління усіма ресурсами, що зберігає можливості для майбутнього розвитку [2].

У сьогодення в туризмі великої популярності набуває туристична анімація, що вважається чи не найважливішим елементом туристичного продукту. Досвід історичного розвитку переконливо показує послідовно зростаючу роль культурного дозвілля в духовному досвіданні, залученні людини до соціуму, в соціалізації і соціальній адаптації особистості, у зміцненні суспільних зв'язків між людьми" [3, с. 31]. За оцінками фахівців, включення анімаційних програм культурно-пізнавального, спортивно-оздоровчого, розважального характеру у зміст туристських маршрутів і поїздок, в роботу готелів підвищує їхню самоцінність, престиж і затребуваність на ринку туристичних послуг.

Організацію туристичної діяльності розкрито у працях В. Кифяка, М. Мальської, В. Цибуха, В. Федорченка. Питанням сталого розвитку туристичної індустрії присвячено наукові дослідження Л. Божко, В. Герасименка, Н. Свірідової, Т. Ткаченко. Різнобічні аспекти анімаційної діяльності досліджували вчені: С. Байлик, І Булигіна, Г. Вишневська, М. Гаранін, А. Даринський, С. Килимистий, Л. Курило, І. Петрова.

Призначення анімації в туризмі полягає в активному залученні людини до культури на основі творчості, створенні умов для зняття напруги, розкритті інтелектуальних можливостей особистості, розкріпаченні ініціативи, відновленні організму людини. У туристському термінологічному словнику «анімаційне

обслуговування» визначено «...як поживлення програм розваг, відпочинку і дозвілля туристів». До анімаційної діяльності в туризмі належать малі і великі, індивідуальні, групові і масові форми дозвілєвої діяльності. Зокрема, розважальні заходи, конкурсні ігрові програми спортивно-ігрового та культурно-пізнавального характеру, дегустація напої, перевтілення у відважних героїв різних історичних епох із використанням елементів театралізації.

Туристична анімація як вид дозвілєвої діяльності, напрям формування дозвілєвої культури має багато видів та форм.

Підготовка і розробка анімаційних програм – особлива діяльність команди аніматорів. У процесі складання анімаційної програми організатори обов'язково враховують:

- національність(віросповідання), особливості культурних традицій;
- вік туристів(діти-дошкільнята, школярі, молодь(студенти), дорослі люди, пенсійний вік);
- стать відпочиваючих(скільки орієнтовно дівчат, хлопців, сімейних пар, неодружених або розлучених, скільки людей –золотого віку”, чи будуть присутні діти і якого віку);
- професія та рівень(бажано напрям) освіти(для студентів, для митців, для успішних бізнесменів, а можливо це відкритий туристичний комплекс);
- стан здоров'я (зокрема для розробки спортивно-оздоровчих програм або вкраплень у програму спортивних вправ, змагань).

При формуванні програми анімаційна команда повинна знати:

1. Для кого складається програма;
2. Що закладено в основу анімаційної програми (мета, завдання, надзадача) заходу;
3. Де буде проведено анімаційне дійство(відкриті або закриті майданчики, спортивні площадки, сценічні площадки та їхня кількість);

Коли зібрана інформація за попередніми позиціями потрібно перейти до четвертого найскладнішого і найбільш творчого завдання у побудові програми. Найчастіше цим займається «менеджер анімаційної служби» (Петрова І. В. [5]), «старший менеджер анімаційної служби» (Гаранін М. П., І. Булігіна [1]), «шеф-аніматор» (Килимистий С. М. [4]).

4. Як вибудувати анімаційне дійство(особливості сценарію, монтажного листа, наявність матеріально-технічного забезпечення).

Погоджуємось з вченими М. Гараніним, І Булігіною, що анімаційну діяльність туристів можна поділити у проведенні за певними особливостями. До таких відносимо:

- анімаційні програми культурно-пізнавального характеру;
- пригодницько-ігрові анімаційні програми;
- аматорські (творчо-трудоі) анімаційні програми;
- видовищно-розважальні анімаційні;
- анімаційні програми за типом "спілкування за інтересами" [1].

Анімаційні програми одночасно з розважальними заходами, де використовуюся різні мистецькі жанри, включають в себе різноманітні змагання та ігри

спортивного характеру. Таке поєднання робить анімаційні програми більш цікавими, захоплюючими та корисними для здоров'я.

Отже, анімаційні програми в туризмі сприяють:

- задоволенню якістю відпочинку туристів,
- відновленню духовних і фізичних сил людини,
- формуванню її як особистості, що потребує зміни ціннісних орієнтирів туриста,
- удосконаленню дозвілленої культури кожного відпочиваючого.

Література

1. Гаранин Н. И. Менеджмент туристской и гостиничной анимации / Н. И. Гаранин, И. И. Булыгина – М.: Советский спорт, 2004.- 127 с.
2. Свірідова Н.Д. Концепція сталого розвитку туризму в сучасних умовах / Н.Д. Свірідова // *Культура народів Причорномор'я* –2009. - № 176. – С. 166-168.
3. Стрельцов Ю. А. Культурология дорсуга: Учебное пособие / Ю. А. Стрельцов – М.: МГУКИ, 2003. – 296 с.
4. Килимистий С. М. Анімація в туризмі. Навч. посібник / С. М. Килимистий – К.: Видавництво ФПУ, 2007. – 188 с.
5. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах: Підручник./ І. В. Петрова — К. : Кондор, 2005. — 408с.
6. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія – Вид. 2-ге, [перероб. та доп.] / Т. І. Ткаченко. – К. : Вид-во КНТЕУ, 2009. – 463 с.